



Blog april 2025

De Bronzen Weken: tijd voor afronden en afscheid.

De laatste fase van de groepsvorming in de klas is de **Adjourning fase**. In de **Bronzen Weken**, de weken vóór de zomervakantie, ga je als leerkracht met deze fase aan de slag.

Tijd om te reflecteren en om afscheid te nemen.

Wil je het schooljaar (straks) positief afronden of je alvast klaarmaken voor de volgende ronde? Lees dan mee.

Groepsvormingsfasen.

De bekendste indeling van groepsvorming komt van Tuckman. Hij verdeelt groepsvorming in het onderwijs in de volgende fasen:

1. **Forming.**
2. **Storming.**
3. **Norming.**
4. **Performing.**
5. **Adjourning.**

Forming, de eerste, is de fase van elkaar leren kennen. Tijdens de stormingfase (2) wordt de pikorde bepaald. In fase 3 (norming) stel je positieve gedragsnormen vast in de groep waarbij er duidelijke regels en routines zijn. Deze belangrijke fase zetten we in de begeleiding van groepsvorming niet ná, maar náást forming en storming.

In de performingfase (4) kom je in de fase waarin er goed gewerkt kan worden en iedereen zijn/haar plekje gevonden heeft in de groep.

De laatste fase, adjourning, rondt het geheel af en vormt een prettig einde aan het schooljaar. Of zou dat moeten doen. Deze fase wordt de Bronzen Weken genoemd. De Gouden Weken beginnen na de zomervakantie, aan het begin van het nieuwe schooljaar. En de Zilveren Weken vinden plaats na de Kerstvakantie.

Hoe lang de Bronzen Weken duren hangt een beetje af van je klas en van het leerjaar. In groep 8 wordt er meer tijd voor genomen. Denk aan schoolkamp, de eindmusical en alle voorbereidingen daarvoor, allerlei andere activiteiten en spontane ideeën. Je hoeft je in deze fase geen moment te vervelen!

Adjourning: afronden en afscheid nemen

De Bronzen Weken voor de zomervakantie voelen vaak een beetje gek. Er hangt iets in de lucht. Sommige kinderen, of hele klassen, worden een beetje sentimenteel, maar er kan ook onzekerheid heersen waardoor leerlingen zich gaan afzetten en er meer conflicten ontstaan.

Wie gaat er over? Wie blijven er achter? Komen we nog wel bij elkaar in de klas volgend jaar? Wie wordt onze nieuwe leerkracht?

Ook gedurende het schooljaar kunnen jullie met een mini-variant van de adjourning fase te maken krijgen. Bijvoorbeeld als er een leerling gaat verhuizen of als de klas wordt gesplitst met een lio-stagiair. Ook dan neem je afscheid van elkaar en dit kan weer effect hebben op de onderlinge verhoudingen en dus op de groepsdynamiek.

Voor al bij de overgang naar de middelbare speelt er veel.

Kinderen in groep 8 vragen zich af: wie gaat er met mij mee naar dezelfde middelbare school? Hoe gaat het zijn op het VO? Het is een spannende en onzekere periode. Iedereen gaat daar anders mee om. Je kunt als leerkracht zelf ook sentimenteel worden dat je de kinderen niet meer ziet volgend jaar. Neem voor al deze vragen en gevoelens ruim de tijd.

In de Bronzen Weken doen met je klas

Vanuit de school wordt er standaard vaak aardig wat georganiseerd dat bij de adjourningfase hoort, vooral voor groep 8. Zoals een schoolkamp, een afscheidsmusical of ritueel uitzwaaien. Hierbij zijn de leerlingen én de leerkrachten bewust bezig met het afscheid nemen van elkaar en van de vertrouwde klas of school.

In je eigen klas kun je kinderen alvast voorbereiden op het VO. Bijvoorbeeld met een les Grieks, een kook- of bakles, of iets met techniek. Met een geschreven jaarboek hebben ze een tastbare herinnering aan de leuke momenten. Je kunt hier ook een leuke fotoshoot voor organiseren. Dan kan ieder kind zelf foto's uitzoeken om in het boek te plakken of er een collage mee te maken.

Ken je de werkvorm; 'a secret friend' al? Dan heeft iedere leerling elke dag een andere leerling als secret friend waar ze iets leuks / liefs / aardigs voor moeten doen. Dit is ook leuk om in te zetten als je met meerdere klassen op schoolkamp gaat en je de groepen met elkaar in contact wilt brengen.

Neem ruim de tijd voor deze activiteiten. Met een goede backwardplanning (zie mijn blog hierover) krijg je het allemaal in je agenda en hoef je niets af te raffelen.

Terug en vooruitkijken

Zorg ook voor gesprekken met en tussen leerling: waar ga je volgend jaar heen? Hoe vind je dat? Waar kijk je naar uit en waar zie je tegenop? Heb je iemand om mee te praten? Voor deze gesprekken kun je gebruik maken van werkvormen zoals wandel-wissel-uit of binnen-

buitenkring. Juist door dit als klassengesprek te doen kunnen leerlingen heel erg geholpen zijn, omdat ze beseffen dat ze niet de enige zijn met deze zorgen en emoties.

Voor andere klassen dan groep 8 kun je bijvoorbeeld terug- en vooruitkijken. Schrijf op een groot vel wat er dit schooljaar allemaal bereikt, gedaan en geleerd is. Pak de vorige poster uit de Zilveren Weken erbij (als je deze werkvorm toen ook uitgevoerd hebt). Focus vooral op het positieve, wat er allemaal gelukt is. Praat over wat ze volgend jaar willen leren.

En als afscheid; geef iedere leerling een kaartje met een handgeschreven persoonlijk compliment erop. Zeker weten dat ze die over 20 jaar nog eens lezen.

Wat ga jij met de klas doen als afsluiting van het schooljaar? Ik ben benieuwd. Deel het gerust met me!

Hoe nu verder?

Is de dynamiek in jouw groep nog niet zoals je zou willen? Worden kinderen gepest? Is er een gevoel van onveiligheid? Veel onrust, gedoe, voortdurend reageren op elkaar waardoor je amper aan lesgeven toekomt?

Als **Licentie Specialist Klasse(n)Kracht** begeleid en coach ik leerkrachten in het proces van de groepsvorming. Om van dynamische groepen een positieve groep te maken en ook daar te zorgen voor een krachtig en sociaal veilig leer- en leefklimaat.

Dat doe ik met behulp van de **RESPECT-aanpak van Klasse(n)Kracht**.

De RESPECT-aanpak is een gedegen methodiek om leerkrachten te versterken in de begeleiding van de groepsvorming. Deze aanpak zorgt elke keer weer voor het verkrijgen van een sociaal veilig groepsklimaat waardoor ook de leerkracht weer zelfverzekerd, energiek en met plezier voor de klas staat.

Denk je dat jij hier ook wel wat hulp bij kunt gebruiken?

Ik ga graag samen met jou aan de slag om samen te zorgen voor een veilig sociaal klimaat en een positieve groepsdynamiek. Zodat niet alleen de leerlingen zich veilig, geaccepteerd en fijn voelen, maar ook jij weer zelfverzekerd en met plezier voor de klas staat.

Neem gerust contact met me op voor een vrijblijvend kennismakingsgesprek.

info@twinkeling-coaching.nl

06 18729168